

แนะนำหนังสือใหม่ : The Handbook of Research Synthesis

ผศ.ดร.อรพินทร์ ชูชม*

คุ่มือการสังเคราะห์งานวิจัยเป็นหนังสือใหม่ที่พิมพ์เผยแพร่ในปี ค.ศ. 1994 นี้ โดยมี Harris Cooper และ Larry V. Hedges ทำหน้าที่เป็นบรรณาธิการ คู่มือเล่มนี้ประกอบไปด้วยบทต่าง ๆ จำนวน 32 บท ถึงแม้ว่าหนังสือที่เกี่ยวข้องกับการสังเคราะห์งานวิจัยได้มีการตีพิมพ์เผยแพร่ไปบ้างแล้ว แต่อย่างไรก็ตามก็ไม่มีหนังสือเล่มใดที่มีความละเอียดลึกซึ้งและครอบคลุมเท่ากับคู่มือเล่มนี้ ตัวอย่างเช่น หนังสือบางเล่มเน้นวิธีการทางสถิติในแง่มุมมองที่แตกต่างกัน เช่นการรวมโอกาสความน่าจะเป็น (Combining probabilities) การประมาณขนาดอิทธิพลของประชากรจากขนาดอิทธิพลของกลุ่มตัวอย่างเมื่อทราบความอคติ (Biases) แต่คู่มือการสังเคราะห์งานวิจัยได้รวบรวมเทคนิคทางสถิติเชิงปริมาณจากทุกแนวทางการสังเคราะห์ไว้ด้วยกัน คู่มือเล่มนี้จึงมีความสมบูรณ์ที่ครอบคลุมวิธีการวิเคราะห์หือภิมาน (Meta-analytic approaches) ทุกวิธี

ลักษณะเด่นของคู่มือเล่มนี้ได้รวบรวมผู้รู้ในสาขาการสังเคราะห์การวิจัยที่ได้พัฒนาวิธีการที่จะจัดการกับปัญหาหลายอย่างที่เกิดขึ้นในช่วงของการดำเนินการสังเคราะห์เชิงปริมาณ ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ได้แก่ ความไม่เป็นอิสระของข้อมูล การสังเคราะห์ข้อมูลเชิงพหุคูณ การประมาณขนาดอิทธิพลโดยวิธีเบย์เซียน (Bayesian approaches) และการวิเคราะห์ความไว (Sensitivity analysis) โดยที่ประเด็นปัญหาเหล่านี้ได้รับการเสนอไว้เล็กน้อยในหนังสือ หรือวารสาร แต่คู่มือเล่มนี้ได้เสนอประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ไว้อย่างละเอียด

คู่มือเล่มนี้ยังเน้นประเด็นอื่น ๆ ของการสังเคราะห์งานวิจัยนอกเหนือจากเรื่องสถิติ โดยที่จำนวนครึ่งหนึ่งของจำนวนบททั้งหมดของคู่มือเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ไม่ใช่ทางสถิติ เช่น ลักษณะเฉพาะอย่างของการกำหนดปัญหาของการผสมผสานงานวิจัย วิธีการค้นคว้าเอกสารงานวิจัย การลงรหัสและการประเมินผลรายงานการวิจัย การจัดการกับชุดข้อมูล การแปลความ และการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของผลของการสังเคราะห์ ซึ่งการสังเคราะห์งานวิจัยที่มีคุณภาพนั้นควรพิจารณาอย่างรอบคอบทุกประเด็นมากกว่าเพียงการประยุกต์ใช้วิธีการเชิงปริมาณ

*อาจารย์ประจำสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

ลักษณะสำคัญประการสุดท้ายของคู่มือนี้คือ คู่มือนี้ยังเหมาะสำหรับบุคคลที่จะลงมือปฏิบัติ ในการทำการสังเคราะห์งานวิจัย คู่มือได้อธิบายและแสดงตัวอย่างที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับ งานวิจัยได้เป็นอย่างดี รวมทั้งบทต่าง ๆ ยังเสนอวิธีการหลายอย่างต่อการแก้ปัญหา และอภิปราย ถึงจุดเด่นและจุดด้อยของแต่ละวิธีการ

คู่มือการสังเคราะห์งานวิจัยแบ่งออกเป็น 10 ตอน โดยเรียงลำดับตามขั้นตอนของการ สังเคราะห์งานวิจัย ซึ่งในที่นี้จะแนะนำเนื้อหาในแต่ละตอนโดยสรุปดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการกล่าวนำถึงการสังเคราะห์งานวิจัยว่าคืออะไร และสรุปย่อถึงขั้นตอน ของกระบวนการของการสังเคราะห์งานวิจัย

ตอนที่ 2 เน้นในเรื่องของการกำหนดปัญหาของการสังเคราะห์งานวิจัย อันได้แก่ ประเภท ต่าง ๆ ของคำถามการวิจัย การเปรียบเทียบจุดเด่นและจุดด้อยของการวิจัยแบบเริ่มแรก (primary research) และการวิจัยแบบวิเคราะห์ห่อภิมาณ (Meta-analytic research) ในตอนนี้ ยังประกอบไปด้วยบทที่เกี่ยวกับการพิจารณารูปแบบผลกระทบแบบคงที่หรือแบบสุ่ม (Fixed or random effect models) สำหรับการนิยามปัญหา

ตอนที่ 3 เป็นขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูล เน้นการค้นหาเอกสารงานวิจัย เสนอ ประเด็นการค้นหาเอกสารจากมุมมองของนักสารสนเทศ การใช้ฐานข้อมูลอ้างอิง และการค้น หาเอกสารที่ไม่เผยแพร่

ตอนที่ 4 เป็นขั้นตอนของการประเมินผลข้อมูล เน้นการลงรหัสจากเอกสาร โดยตอนนี้ ได้เสนอแนวทางว่าข้อมูลอะไรที่ควรจะต้องมาจากรายงานการวิจัยเริ่มแรก การพิจารณาคุณภาพ ของงานวิจัย การลงรหัสอย่างเป็นระบบ การลดความคลาดเคลื่อนในการลงรหัสและการวัด ความเชื่อถือได้ของการลงรหัส ปัญหาและการจัดการกับข้อมูลที่สูญหาย และการจัดการฐาน ข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ห่อภิมาณ

ตอนที่ 5 ครอบคลุมวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ อันได้แก่วิธีการนับคะแนน (Vote-counting procedures) วิธีการรวมค่านัยสำคัญทางสถิติ วิธีการประมาณค่าขนาดอิทธิพล (ทั้งการวัดทาง พาราเมตริก และการวัดที่ไม่ใช่ทางพาราเมตริก) และวิธีการเฉลี่ยขนาดอิทธิพลและการหาช่วง ความเชื่อมั่นของขนาดอิทธิพล

ตอนที่ 6 เกี่ยวข้องกับเทคนิคสำหรับการวิเคราะห์ว่า ผลของเรื่องที่ศึกษามีความแตกต่างกันหรือไม่ ทำไม่ถึงมีความแตกต่าง โดยที่ขนาดอิทธิพลถูกกำหนดให้เป็นตัวแปรตามหรือตัวแปรเกณฑ์ และลักษณะของการออกแบบเรื่องที่ศึกษาถูกกำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระหรือตัวพยากรณ์ นอกจากนี้ยังรวมถึงการวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลที่เป็นรูปแบบผลกระทบแบบคงที่และแบบสุ่ม และการวิเคราะห์สำหรับการแก้ความอคติต่าง ๆ

ตอนที่ 7 เน้นประเด็นพิเศษในการจัดกระทำทางสถิติ โดยเฉพาะการวิจัยที่ให้ขนาดอิทธิพลมากกว่า 1 ค่าในการวิเคราะห์ถ้อยนิทาน (ความไม่เป็นอิสระของขนาดอิทธิพล) การวิเคราะห์ความไว การตรวจสอบความอคติของการพิมพ์ที่มีผลกระทบต่อวิเคราะห์ถ้อยนิทาน การปรับทางคณิตศาสตร์ซึ่งสามารถช่วยนักวิเคราะห์ประมาณขนาดอิทธิพล และการประมาณขนาดอิทธิพลโดยวิธีเบย์เซียน

ตอนที่ 8 เสนอรูปแบบการรายงานทั่วไปสำหรับการสังเคราะห์งานวิจัย

ตอนที่ 9 เป็นการนำเสนอสิ่งที่เรียนรู้ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย โดยเน้นในเรื่องการพัฒนาทฤษฎี และการใช้การสังเคราะห์งานวิจัยเพื่อวางแผนการวิจัยในอนาคต

ตอนที่ 10 เป็นบทสรุปจาก 30 บทที่เสนอไปแล้ว นอกจากนี้ยังครอบคลุมถึงภัยต่าง ๆ (Threats) ที่มีผลต่อความเที่ยงตรงของการสังเคราะห์งานวิจัย รวมทั้งกล่าวถึงศักยภาพและความจำกัดของการสังเคราะห์งานวิจัย

หนังสืออ้างอิง

Cooper, H. & Hedges, L.V. (Eds.) *The Handbook of Research Synthesis*. New York : Russell Sage Foundation, 1994 .

งานวิจัยใหม่

งานวิจัยใหม่ล่าสุดของอาจารย์และนิสิตสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

1. รายงานการวิจัย ฉบับที่ 48 ของสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์เล่มล่าสุด เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู ความคิดสร้างสรรค์ และพฤติกรรมกล้าแสดงออก ของ รัต.อัจฉรา สุขารมณ และคณะ (2537)

2. ปรินญาณิพนธ์ของนิสิตระดับวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ พ.ศ. 2536 - 2537

2.1 อิทธิพลของสถานการณ์ระดมคนและจิตลักษณะที่มีต่อการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง ของ ณรงค์ศักดิ์ บุญยมาลิก

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพและการมีส่วนร่วมในสังคมกับความพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ของ ประพิศ จันทร์พุกษา

2.3 ลักษณะทางศาสนาและพฤติกรรมศาสตร์ของเยาวชนไทยจากชุมชนแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองในภาคใต้ ของ วรณะ บรรจง

2.4 ลักษณะทางพุทธศาสนาและจิตลักษณะของบิฑามารดาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การดูแลบุตรเจ็บป่วยเรื้อรังด้วยโรคธาลัสซีเมีย ของ ชุตินา เทศศิริ

2.5 ผลของการฝึกอบรมทางพุทธศาสนา เพื่อพัฒนาหิริ-โอตตปปะและทัศนคติต่อพุทธศาสนาของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง ของ ธาณี กลิ่นเกษร

2.6 การเรียนในโรงเรียนพุทธศาสนาวินิจฉัยกับลักษณะทางพุทธศาสนาและทางพฤติกรรมศาสตร์ของนักเรียนวัยรุ่น ของ ھرรรษา เลาหเสวีกุล

ท่านที่สนใจต้องการรายละเอียด หรือบทความย่อของงานวิจัยข้างต้น โปรดติดต่อ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ โทร.258-4482 หรือ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มศว ประสานมิตร สุขุมวิท 23 คลองเตย กรุงเทพฯ 10110

